TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Chuyển biến tích cực trong chống khai thác IUU

10:00 24/03/2024

Dự kiến vào tháng 6/2024, Ủy ban châu Âu (EC) sẽ tới Việt Nam kiểm tra lần 5, là thời điểm quyết định để gỡ cảnh báo "thẻ vàng" IUU cho thủy sản Việt Nam. Với những nỗ lực của các bộ, ngành, cơ quan có liên quan và lãnh đạo 28 tỉnh, thành phố ven biển, công tác chống khai thác IUU đã có những chuyển biến đáng ghi nhận.

Ý thức ngư dân lên cao, thêm nhiều tàu cá đăng ký thiết bị giám sát

Với mục tiêu xây dựng nghề cá bền vững, có trách nhiệm, tuân thủ luật pháp quốc tế và gỡ "thẻ vàng" của EC, cả hệ thống chính trị đã tích cực vào cuộc để xây dựng và triển khai một kế hoạch đồng bộ với các giải pháp cụ thể từ trung ương đến địa phương, đoàn thể, cộng đồng ngư dân, hiệp hội và doanh nghiệp thủy sản.

Ông Trần Văn Phúc, Giám đốc Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tỉnh Bình Định cho biết, là một trong những địa phương trọng điểm trong lần kiểm tra tới đây của EC, Bình Định đã có những chuyển biến tích cực trong công tác đấu tranh gỡ "thẻ vàng" IUU. Nếu đến tháng 9/2023, Bình Định chỉ có 5.360 tàu cá đăng ký các thiết bị giám sát hành trình, và có tới 455 tàu cá thường xuyên hoạt động ở các tỉnh phía nam, hàng năm không về địa phương, thì hiện nay, 100% tàu cá có chiều dài từ 15 mét trở lên của tỉnh tham gia hoạt động khai thác hải sản được trang bị thiết bị giám sát hành trình theo quy định.

IUU là viết tắt của Illegal, Unrepoted and Unregulated fishing, nghĩa là hoạt động đánh bắt hải sản trái phép, không báo cáo và không được quản lý. Đây là quy định được triển khai từ năm 2007 khi Ủy ban châu Âu (EC) bắt đầu thực hiện quá trình tham vấn về Quy định Chống khai thác hải sản bất hợp pháp, không khai báo và không theo quy định.

Tại Thanh Hóa, đến nay 156 tàu mất kết nối giám sát hành trình đã được chủ tàu khôi phục kết nối, kịp thời nhận các cảnh báo khi tiếp cận vùng biển không được phép đánh bắt. Đây là kết quả của những nỗ lực giải quyết tình trạng tàu

cá “3 không” (không đăng ký, không đăng kiểm, không cấp phép). Chi cục Thủy sản Thanh Hóa, Ban quản lý cảng cá Thanh Hóa phân công cán bộ phụ trách đến từng hộ, từng chủ tàu cá để hướng dẫn thực hiện các thủ tục giấy tờ theo quy định; đồng thời, tiếp tục phối hợp với lực lượng biên phòng, cảnh sát giao thông đường thủy tăng cường tuần tra, kiểm soát hoạt động khai thác hải sản trên biển, cửa lạch, bãi ngang, cảng cá để xử lý Lực lượng cảnh sát biển kiểm tra và tuyên truyền về công tác chống khai thác IUU cho ngư dân. Xử lý nghiêm các trường hợp không đủ các thủ tục theo quy định.

Tại Kiên Giang, đến nay, 100% tàu cá của ngư dân từ 15m trở lên cập cảng chỉ định tại 2 cảng cá Tắc Cậu và An Thới được giám sát và truy xuất nguồn gốc 100% sản lượng thủy sản khai thác bốc dỡ qua cảng. “Barrier” này góp phần hạn chế các hải sản không giấy xác nhận nguyên liệu thủy sản khai thác.

Tại các địa phương khác, nhờ sự tích cực trong kiểm tra, rà soát tàu cá “3 không” và tổ chức cho đăng ký, đăng kiểm, cấp giấy phép khai thác khi bảo đảm điều kiện theo quy định; mở đợt cao điểm tuần tra, kiểm soát… nên số tàu, thuyền đăng ký, đăng kiểm, gắn thiết bị liên lạc… tăng lên. Bên cạnh đó, không chỉ các chủ tàu tích cực thực thi các quy định nhằm bảo đảm hoạt động khai thác trên biển đúng quy định pháp luật mà mỗi ngư dân cũng đã hiểu rõ về tầm quan trọng của chống khai thác IUU.

Tại Hà Tĩnh, nhờ công tác tuyên truyền tích cực của Bộ đội Biên phòng, các ngư dân đã ký cam kết về việc chấp hành nghiêm quy định khi đánh bắt hải sản. Đến nay, trên địa bàn tỉnh không còn tình trạng tàu cá vi phạm vùng biển nước ngoài, phần lớn ngư dân Hà Tĩnh đều tuân thủ nghiêm quy định của Luật Thủy sản. Anh Phạm Văn Điệp, ngư dân xã Cẩm Lĩnh (huyện Cẩm Xuyên, Hà Tĩnh) cho hay, trước đây, bà con ra khơi có thời điểm còn đánh bắt theo phương thức tận diệt. Được lực lượng biên phòng tuyên truyền, hướng dẫn, ngư dân hiểu rõ hơn quy định khi đánh bắt thủy hải sản trên biển. Từ đó, bà con thay đổi phương thức khai thác khi vươn khơi đánh bắt.

Chia sẻ này không phải chỉ của một ngư dân, mà là nhận thức thực sự của mỗi người dân ra khơi, bám biển. Với việc tuân thủ các quy định về đánh bắt, khai thác hải sản trên biển, mỗi ngư dân góp phần cùng cả nước chống khai thác IUU và sớm gỡ “thẻ vàng” của EC.

Tiếp tục bền bỉ, quyết liệt kiểm soát

Tại cuộc họp trực tuyến với 28 tỉnh, thành phố ven biển về chống khai thác IUU mới đây, Phó Thủ tướng Chính phủ Trần Lưu Quang cho biết, đoàn kiểm tra lần thứ 4 của EC (tháng 10/2023) đã đánh giá việc khắc phục của Việt Nam có nhiều chuyển biến rất tích cực.

Chuyển biến tích cực trong chống khai thác IUU ảnh 2

Cảnh sát biển Việt Nam tặng cờ Tổ quốc cho ngư dân trên biển trong đợt cao điểm đấu tranh chống khai thác IUU của các lực lượng thực thi pháp luật trên biển.

Để duy trì thành quả này, các mặt hoạt động nhằm "gỡ" thẻ vàng vẫn tiếp tục được các địa phương tiếp tục triển khai.

Đại tá Nguyễn Ngọc Nguyên, Phó Chỉ huy trưởng, Tham mưu trưởng Bộ Chỉ huy Bộ đội Biên phòng Hà Tĩnh cho biết, lực lượng Biên phòng kiểm soát chặt chẽ các loại phương tiện tàu thuyền; tập trung tuần tra; giám sát chặt chẽ tàu cá khai thác hải sản xa bờ; tuyên truyền ngư dân nâng cao ý thức trong bảo vệ môi trường biển, tự giác chấp hành quy định trong đánh bắt, khai thác hải sản.

Trên vùng biển Tây Nam của nước ta hiện đang duy trì một biên đội 8 tàu của lực lượng cảnh sát biển và kiểm ngư liên tục tuần tra dọc theo đường phân định để đảm bảo không có tàu cá nào của Việt Nam xâm phạm vùng biển của nước bạn. Ông Nguyễn Văn Bụi, Phó Giám đốc Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tỉnh Bến Tre cho biết: "Nếu khai thác sai tuyến, sai vùng, mất kết nối giám sát hành trình, các giấy phép khai thác thủy sản, giấy an toàn kỹ thuật hết hạn, chưa gia hạn, không đúng theo quy định... thì sẽ bị xử lý nghiêm".

Cùng với việc kiểm tra, xử phạt các tàu cá vi phạm quy định về thủ tục hành chính, lực lượng chức năng tiếp tục công tác tuyên truyền, giáo dục cho thuyền trưởng và các thuyền viên nâng cao ý thức chấp hành pháp luật trong khai thác thủy, hải sản.

Đại tá Nguyễn Văn Tranh, Phó Tư lệnh Pháp luật Bộ Tư lệnh vùng cảnh sát biển 4 cho biết: Bộ Tư lệnh vùng cảnh sát biển 4 thường xuyên duy trì chế độ trực sở chỉ huy các cấp, kịp thời ngăn chặn các tàu cá có dấu hiệu vượt ranh, tàu cá mất kết nối VMS bật lại thiết bị; phối hợp chặt chẽ với cấp ủy, chính quyền địa phương tuyên truyền cho khoảng 20.000 cán bộ, ngư dân, nhất là thuyền trưởng, chủ phương tiện có "nguy cơ cao" khai thác hải sản sai quy định.

Nhằm gỡ "thẻ vàng" IUU, về lâu dài, bên cạnh việc duy trì những biện pháp hiệu quả của các lực lượng chức năng, địa phương ven biển, thì nhiệm vụ quan trọng, lâu dài là chuyển đổi ngành đánh cá, từ mang tính chất đánh bắt tự nhiên

trở thành một ngành đánh cá hiện đại, bền vững, có trách nhiệm. Theo Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn Lê Minh Hoan, Việt Nam có chiến lược giảm cường lực khai thác, giảm đội tàu và chuyển sang phát triển nuôi trồng thủy sản để phát triển ngành thủy sản bền vững.

Ông Lê Quốc Anh, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Kiên Giang: Răn đe và xử lý nghiêm các trường hợp vi phạm

Dưới sự chỉ đạo của Tỉnh ủy, UBND tỉnh, Ban chỉ đạo chống khai thác bất hợp pháp tỉnh Kiên Giang đã có nhiều hoạt động tuyên truyền, giáo dục, tạo điều kiện cho tàu cá trên địa bàn không khai thác bất hợp pháp. Bên cạnh đó, tỉnh cũng áp dụng giải pháp răn đe và xử lý nghiêm các trường hợp vi phạm.

Ông Lê Văn Sáng, Phó Chi cục trưởng Chi cục Thủy sản Thanh Hóa: Cao điểm ra quân thực hiện các giải pháp cấp bách chống khai thác IUU

Ngành thủy sản Thanh Hóa đang tổ chức đợt cao điểm ra quân, phối hợp tuần tra, kiểm tra, kiểm soát và xử lý, xử phạt các trường hợp vi phạm khai thác bất hợp pháp, không báo cáo, không theo quy định. Ngành thủy sản tỉnh kêu gọi bà con ngư dân, nhất là chủ tàu, thuyền trưởng nghiêm túc thực hiện công điện về việc thực hiện các nhiệm vụ, giải pháp cấp bách chống khai thác IUU trên địa bàn tỉnh.

Ông Nguyễn Văn Mười, Chi cục trưởng Chi cục Thủy sản Quảng Ngãi: Minh bạch hóa thông tin quản lý tàu cá

Ban chỉ đạo về chống khai thác IUU tỉnh Quảng Ngãi đã đề ra nhiều giải pháp; trong đó, ban hành quy trình phối hợp kiểm tra tàu cá rời cảng, cập cảng, giám sát bốc dỡ thủy sản qua cảng giữa ban quản lý các cảng cá và văn phòng kiểm soát IUU tại cảng cá. Ban quản lý các cảng cá kiểm tra, giám sát hồ sơ, đối chứng số liệu truy xuất nguồn gốc; kiểm soát chặt chẽ việc xác nhận nguồn gốc tại cảng. Qua đó, góp phần minh bạch hóa thông tin từ quản lý tàu cá ra, vào cảng đến bốc dỡ hàng hóa, đảm bảo việc triển khai thực hiện Luật Thủy sản và các khuyến nghị của EC đạt kết quả cao nhất.

Theo Nhandan.vn